Lietas Nr. 11240005408
Lietas arhīva Nr. SKK-0463-14

LĒMUMS

Rīgā 2014.gada 25.septembrī

Latvijas Republikas Augstākā tiesa šādā sastāvā:

tiesnesis A.Freibergs,

tiesnese A.Nusberga,

tiesnesis P.Opincāns

izskatīja rakstveida procesā krimināllietu sakarā ar apsūdzētā /V.R./ kasācijas sūdzību par Augstākās tiesas Krimināllietu tiesu palātas 2014.gada 13.marta spriedumu un

k o n s t a t ē j a

Ar Latgales apgabaltiesas 2009.gada 9.decembra spriedumu

/V.R./, /personas kods/,

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 118.panta 1. un 3.punktā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 19 gadiem, konfiscējot mantu, un ar policijas kontroli uz 3 gadiem;

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 175.panta trešajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 3 gadiem;

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 185.panta pirmajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu;

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 15.panta ceturtajā daļā un 185.panta otrajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 5 gadiem;

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 233.panta otrajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu;

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 274.panta pirmajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu galīgais sods /V.R./ noteikts brīvības atņemšana uz 19 gadiem, konfiscējot mantu, un policijas kontrole uz 3 gadiem.

Ar Latgales apgabaltiesas 2009.gada 9.decembra spriedumu /V.R./ atzīts par vainīgu un sodīts pēc Krimināllikuma 118.panta 1. un 3.punkta par slepkavību sevišķi pastiprinošos apstākļos, tas ir, par citas personas tīšu prettiesisku nonāvēšanu (slepkavību), saistītu ar laupīšanu, kā arī par to, ka viņš, būdams persona, kas jau agrāk izdarījusi slepkavību, izdarīja personas, kura piedalījās noziedzīga nodarījuma pārtraukšanā, slepkavību.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu konstatēts, ka noziedzīgais nodarījums izdarīts šādos apstākļos.

2008.gada 12.februārī apmēram no plkst.14.00 /V.R./ dzīvoklī /adrese A/ kopā ar šā dzīvokļa saimnieci /V.S./ un /S.O./ lietoja alkoholiskos dzērienus. Kad /V.S./ alkoholisko dzērienu lietošanas rezultātā apreiba un aizgāja atpūsties istabā, bet /S.O./ aizgāja no dzīvokļa, /V.R./ nolūkā iegūt /V.S./ zelta rotaslietas – auskarus, gredzenus un ķēdītes, kas tobrīd atradās uz viņas ķermeņa, kā arī viņas mobilo telefonu, vairākas reizes ar dūri iesita /V.S./ sejas un pleca apvidū, nodarot viņai miesas bojājumus – asinsizplūdumus uz pieres un labā pleca, kas pēc sava rakstura pieskaitāmi viegliem miesas bojājumiem.

Turpinot īstenot savu noziedzīgo nodomu, kā arī apzinoties to, ka /V.S./ par piekaušanu un mantu nolaupīšanu paziņos policijai, /V.R./ nolūkā izvairīties no atbildības par nodarīto nolēma /V.S./ nogalināt. Īstenojot šo noziedzīgo nodomu, /V.R./ virtuvē paņēma nazi un deviņas reizes iedūra /V.S./ krūšu kurvja, kakla, labā pleca un kreisās plaukstas apvidū, nodarot viņai miesas bojājumus – durti-grieztu caurejošu brūci krūšu kurvja kreisās puses apvidū ar kreisās plaušas un piesienas pleiras bojājumiem; durti-grieztu caurejošu brūci kakla labās puses augšējās trešdaļas apvidū ar kopēju miega vēnas bojājumu; durti-grieztu caurejošu brūci kakla labās puses vidējās trešdaļas apvidū ar kopēju miega vēnas bojājumu, kas pēc sava rakstura pieskaitāmi smagiem, dzīvībai bīstamiem miesas bojājumiem, kuru rezultātā 2008.gada 12.februārī iestājās /V.S./ nāve.

Apzinoties, ka /V.S./ ir mirusi, /V.R./ noņēma no viņas ķermeņa un nolaupīja zelta aproci Ls 50 vērtībā, zelta gredzenu Ls 40 vērtībā, zelta gredzenu un auskarus Ls 100 vērtībā, zelta gredzenu Ls 70 vērtībā, zelta gredzenu Ls 40 vērtībā, zelta krustiņu Ls 20 vērtībā, proti, zelta rotaslietas Ls 320 vērtībā, kā arī nolaupīja /V.S./ mobilo telefonu „Siemens" ar SIM karti Ls 20 vērtībā un atslēgu saišķi ar trīs dzīvokļa atslēgām Ls 1 vērtībā, bet pēc tam no dzīvokļa aizgāja, aizslēdzot ar nolaupītajām atslēgām dzīvokļa durvis.

Turklāt /V.R./, būdams persona, kas jau agrāk izdarījusi slepkavību, izdarīja personas, kura piedalījās noziedzīga nodarījuma pārtraukšanā, slepkavību šādos apstākļos.

2008.gada 27.jūnijā ap plkst.18.00 /V.R./ zādzības nolūkā uzlauza celtniecības vagoniņa, kas atradās būvlaukumā Krāslavas rajona /adrese V/, durvju slēdzeni.

/V.R./ darbības ieraudzīja ciema iedzīvotājs /I.J./, kurš uzraudzīja kārtību būvlaukumā un pārvietojās ar invalīda kruķu palīdzību. /I.J./ piegāja pie celtniecības vagoniņa un pieprasīja, lai /V.R./ izbeidz prettiesiskās darbības, tādā veidā liedzot viņam izdarīt zādzību.

/V.R./, kurš slēpās no tiesībaizsardzības iestādēm, saprata, ka /I.J./ var paziņot par viņa atrašanās vietu policijai, tādēļ nolēma viņu nogalināt. Īstenojot savu noziedzīgo nodomu, /V.R./ paņēma metāla plāksni, kas atradās blakus vagoniņam, un ne mazāk kā desmit reizes iesita ar to /I.J./ galvas rajonā, nodarot viņam miesas bojājumus – asinsizplūdumus ap abām acīm, nobrāzumu apakšlūpas labajā pusē, sistu brūci galvas matainajā daļā, divus impresijas lūzumus labā paura-deniņu un kreisā deniņu-pakauša apvidū, galvas smadzeņu sasitumu, difūzu subdurālu un subarahnoidālu asinsizplūdumu, asinsizplūdumu galvas smadzeņu vēderiņos, kas pēc sava rakstura pieskaitāmi smagiem, dzīvībai bīstamiem miesas bojājumiem. No saņemtajiem sitieniem /I.J./ nokrita un ieguva miesas bojājumus – VII-XI ribu lūzumus kreisajā pusē līdz vidējai atslēgas kaula līnijai ar piesienas pleiras bojājumu un asiņošanu krūškurvja dobuma kreisajā pusē (hemotoraksu). /V.R./ nodarīto miesas bojājumu rezultātā 2008.gada 4.jūlijā iestājās /I.J./ nāve.

Turklāt ar Latgales apgabaltiesas 2009.gada 9.decembra spriedumu /V.R./ atzīts par vainīgu un sodīts pēc Krimināllikuma 15.panta ceturtās daļas un 185.panta otrās daļas par to, ka viņš mēģināja tīši bojāt un iznīcināt svešu mantu, izmantojot dedzināšanu un citādu vispārbīstamu veidu.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu konstatēts, ka noziedzīgais nodarījums izdarīts šādos apstākļos.

2008.gada 12.februārī laika posmā no plkst.20.00 līdz 21.00 /V.R./, būdams alkohola ietekmē, pēc /V.S./ slepkavības nolūkā slēpt šī nozieguma pēdas nolēma aizdedzināt dzīvokli /adrese A/, kurš atrodas

daudzstāvu mājā.

Īstenojot savu noziedzīgo nodomu, /V.R./ dzīvokļa virtuvē atvēra trīs gāzes plīts degļus un centrālo gāzes padeves krānu, bet dzīvokļa koridorā pie ieejas durvīm nolika keramikas krūzi ar aizdedzinātu sveci, bet pēc tam no dzīvokļa aizgāja.

Veicot šādas darbības, /V.R./ apzinājās, ka pēc noteiktas propāna koncentrācijas sasniegšanas gaisā no degošās sveces notiks sprādziens, dzīvoklī sāksies ugunsgrēks, kurā tiks bojāta dzīvoklī esošā manta, bet sprādziena viļņa rezultātā tiks bojāts ne tikai dzīvoklis Nr.65, bet arī blakus esošie dzīvokļi.

Īstenot savu noziedzīgo nodomu līdz galam un sabojāt Krāslavas novada domei piederošo dzīvokli, kura bilances vērtība ir Ls 579,67, un /V.S./ mantu, kas atradās minētajā dzīvoklī, Ls 3950 vērtībā /V.R./ neizdevās no viņa gribas neatkarīgu iemeslu dēļ, jo laika posmā no plkst.22.30 līdz 23.00 uz šo dzīvokli atnāca /S.O./, kurš dzīvoklī sajuta stipru gāzes smaku un noslēdza centrālo gāzes padeves krānu.

Turklāt ar Latgales apgabaltiesas 2009.gada 9.decembra spriedumu /V.R./ atzīts par vainīgu un sodīts pēc Krimināllikuma 233.panta otrās daļas par šaujamieroča munīcijas iegādāšanos un glabāšanu bez attiecīgas atļaujas.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu konstatēts, ka noziedzīgais nodarījums izdarīts šādos apstākļos.

/V.R./ izmeklēšanā nenoskaidrotā laikā no nenoskaidrotas personas bez attiecīgas atļaujas nelikumīgi iegādājās piecas rūpnieciski izgatavotas 5,6 mm sporta medību patronas, kuras bez attiecīgas atļaujas nelikumīgi glabāja dzīvoklī /adrese /.

Saskaņā ar 2008.gada 25.marta eksperta atzinumu par ballistiskās ekspertīzes veikšanu Nr.0806479/0806480 minētās patronas ir vītņstobra šaujamieroču munīcija, kas derīga šaušanai un paredzēta jebkuram šaujamierocim ar atbilstoša izmēra patrontelpu un stobra kalibru.

Turklāt ar Latgales apgabaltiesas 2009.gada 9.decembra spriedumu /V.R./ atzīts par vainīgu un sodīts pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas par to, ka viņš atkārtoti izdarīja slepenu svešas kustamas mantas nolaupīšanu (zādzību), saistītu ar iekļūšanu dzīvojamās telpās.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu konstatēts, ka noziedzīgais nodarījums izdarīts šādos apstākļos.

Laika posmā no 2008.gada 12.jūnija plkst.11.30 līdz 13.jūnija plkst.10.45 /V.R./ zādzības nolūkā norāva mājas /adrese Z/ verandas durvju loga tīklu, iekļuva minētajā mājā, kur nolaupīja /I.G./ mantu: DVD atskaņotāju Ls 35 vērtībā, magnetofonu „CD Boombox" Ls 12 vērtībā, 3 kompaktdiskus Ls 9 vērtībā, makšķeri ar spoli Ls 10 vērtībā, dvieli Ls 2 vērtībā, koka svētbildi Ls 50 vērtībā, nazi ar kaula rokturi Ls 2 vērtībā, auduma somu Ls 6 vērtībā, ādas siksnu Ls 5 vērtībā, tūrista komplektu, kurš sastāv no naža, dakšiņas, karotes un konservu attaisāmā, Ls 1 vērtībā, jostas somiņu Ls 4 vērtībā, bet pavisam – /I.G./ mantu Ls 141 vērtībā.

Turpinot savas noziedzīgās darbības, /V.R./ laika posmā no 2008.gada 21.jūnija plkst.10.00 līdz 25.jūnija plkst.16.30 zādzības nolūkā izsita divus mājas /adrese/ stikla pakešu logus, iekļuva minētajā mājā, kur nolaupīja /I.U./ mantu: gultasveļas komplektu Ls 7,50 vērtībā, kārbu šķīstošās kafijas Ls 1,80 vērtībā, kastīti šokolādes cepumu Ls 1,69 vērtībā, kastīti smilšu–kokosa cepumu Ls 0,85 vērtībā, sieviešu kurpes Ls 5 vērtībā, trīs ruļļus tualetes papīra Ls 0,60 vērtībā, bet pavisam – /I.U./ mantu Ls 18,24 vērtībā.

Turpinot savas noziedzīgās darbības, /V.R./ 2008.gada 9.jūlijā dienas laikā /adrese U/ zādzības nolūkā ar naža palīdzību izņēma /O.P./ mājas loga ārējo rāmi un izspieda iekšējā rāmja stiklu, caur logu iekļuva minētajā mājā, kur nolaupīja /O.P./ guļammaisu Ls 5 vērtībā.

Turpinot savas noziedzīgās darbības, /V.R./ laika posmā no 2008.gada 6.jūlija līdz 10.jūlijam, izmeklēšanā precīzāk nenoskaidrotā laikā, /adrese T/ zādzības nolūkā ar naža palīdzību izņēma /G.K./ mājas loga rāmi, caur logu iekļuva minētajā mājā, kur nolaupīja /G.K./ mantu: 2 paciņas zupas „Knorr" Ls 0,42 vērtībā, paciņu zupas „Podrovka" Ls 0,45 vērtībā, atvērtu iepakojumu maltas kafijas „Double Coffe" Ls 0,60 vērtībā, iepakojumu makaronu „Pasta zara spageti" Ls 0,50 vērtībā, atvērtu iepakojumu graudu cukura Ls 0,50 vērtībā, atvērtu pudeli viskija „Ballantines Finest Scotch Whisky" Ls 10 vērtībā, bet pavisam – /G.K./ mantu Ls 12,47 vērtībā.

Turklāt ar Latgales apgabaltiesas 2009.gada 9.decembra spriedumu /V.R./ atzīts par vainīgu un sodīts pēc Krimināllikuma 274.panta pirmās daļas par dokumentu, kuri piešķir tiesības, nolaupīšanu.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu konstatēts, ka noziedzīgais nodarījums izdarīts šādos apstākļos.

Laika posmā no 2008.gada 12.jūnija plkst.11.30 līdz 13.jūnija plkst.10.45, izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā laikā, /V.R./ zādzības nolūkā iekļuva /I.G./ mājā /adrese/, kur nolaupīja /I.G./ dokumentus, kas piešķir tiesības: pasi, valsts valodas prasmes 1.kategorijas apliecību, medicīniskās komisijas izziņu un „B" kategorijas vadītāja apliecību.

Turklāt ar Latgales apgabaltiesas 2009.gada 9.decembra spriedumu /V.R./ atzīts par vainīgu un sodīts pēc Krimināllikuma 185.panta pirmās daļas par svešas mantas tīšu bojāšanu.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu konstatēts, ka noziedzīgais nodarījums izdarīts šādos apstākļos.

Laika posmā no 2008.gada 21.jūnija plkst.10.00 līdz 25.jūnija plkst.16.30 /V.R./ tīši sadauzīja divus /I.U./ mājas /adrese/ stikla pakešu logus Ls 47,24 vērtībā, lai zādzības nolūkā iekļūtu minētajā mājā.

Turpinot savas noziedzīgās darbības, /V.R./ 2008.gada 9.jūlijā dienas laikā /adrese U/ zādzības nolūkā ar naža palīdzību izņēma /O.P./ mājas loga ārējo rāmi un izspieda iekšējā rāmja stiklu, to sabojājot, un tādējādi nodarot /O.P./ materiālos zaudējumus Ls 10 apmērā.

Ar Augstākās tiesas Krimināllietu tiesu palātas 2012.gada 25.maija lēmumu, izskatot lietu apelācijas kārtībā sakarā ar apsūdzētā /V.R./ apelācijas sūdzību, Latgales apgabaltiesas 2009.gada 9.decembra spriedums atstāts negrozīts.

Par Augstākās tiesas Krimināllietu tiesu palātas 2012.gada 25.maija lēmumu apsūdzētais /V.R./ iesniedza kasācijas sūdzību, kurā lūdza abu zemāko instanču tiesu nolēmumus atcelt pilnībā un lietu nosūtīt jaunai izskatīšanai pirmās instances tiesā.

Ar Augstākās tiesas Senāta 2013.gada 21.jūnija lēmumu atcelts Augstākās tiesas Krimināllietu tiesu palātas 2012.gada 25.maija lēmums daļā, ar kuru atstāts negrozīts Latgales apgabaltiesas 2009.gada 9.decembra spriedums par apsūdzētā /V.R./ atzīšanu par vainīgu un sodīšanu pēc Krimināllikuma 118.panta 1. un 3.punkta, noziedzīgā nodarījuma kvalifikāciju pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas un pēc šī panta noteikto sodu, sodu pēc Krimināllikuma 15.panta ceturtās daļas un 185.panta otrās daļas, sodu pēc Krimināllikuma 233.panta otrās daļas, sodu pēc Krimināllikuma 274.panta pirmās daļas un galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu.

Atceltajās daļās lieta nosūtīta jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesā.

Atcelts Augstākās tiesas Krimināllietu tiesu palātas 2012.gada 25.maija lēmums un Latgales apgabaltiesas 2009.gada 9.decembra spriedums daļā par noziedzīgā nodarījuma kvalifikāciju pēc Krimināllikuma 185.panta pirmās daļas un pēc šī panta noteikto sodu un kriminālprocess šajā daļā izbeigts.

Pārējā daļā Augstākās tiesas Krimināllietu tiesu palātas 2012.gada 25.maija lēmums atstāts negrozīts.

Atkārtoti izskatot lietu apelācijas kārtībā, Augstākās tiesas Krimināllietu tiesu palāta ar 2014.gada 13.marta spriedumu atcēla Latgales apgabaltiesas 2009.gada 9.decembra spriedumu daļā par /V.R./ atzīšanu par vainīgu un sodīšanu pēc Krimināllikuma 118.panta 1. un 3.punkta, noziedzīgā nodarījuma kvalifikāciju pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas un pēc šī panta noteikto sodu, noteikto sodu pēc Krimināllikuma 15.panta ceturtās daļas un 185.panta otrās daļas, noteikto sodu pēc Krimināllikuma 233.panta otrās daļas, noteikto sodu pēc Krimināllikuma 274.panta pirmās daļas un galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu.

/V.R./ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 117.panta 6.punktā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1] panta pirmās daļas 1.punktu, ar brīvības atņemšanu uz 17 gadiem un ar policijas kontroli uz 3 gadiem.

/V.R./ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 116.pantā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1] panta pirmās daļas 1.punktu, ar brīvības atņemšanu uz 12 gadiem un ar policijas kontroli uz 3 gadiem.

/V.R./ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 175.panta trešajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā par /I.G./ piederošo mantu zādzību laika posmā no 2008.gada 12.jūnija līdz 2008.gada 13.jūnijam un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1] panta pirmās daļas 1.punktu, ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu 6 mēnešiem.

/V.R./ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 175.panta trešajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā par /I.U./ piederošo mantu zādzību laika posmā no 2008.gada 21.jūnija līdz 2008.gada 25.jūnijam un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1] panta pirmās daļas 1.punktu, ar brīvības atņemšanu uz 6 mēnešiem.

/V.R./ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 175.panta trešajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā par /O.P./ piederošo mantu zādzību 2008.gada 9.jūlijā un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1] panta pirmās daļas 1.punktu, ar brīvības atņemšanu uz 6 mēnešiem.

/V.R./ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 175.panta trešajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā par /G.K./ piederošo mantu zādzību laika posmā no 2008.gada 6.jūlija līdz 2008.gada 10.jūlijam un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1] panta pirmās daļas 1.punktu, ar brīvības atņemšanu uz 8 mēnešiem.

/V.R./ pēc Krimināllikuma 15.panta ceturtās daļas un 185.panta otrās daļas, piemērojot Krimināllikuma 49.[1] panta pirmās daļas 1.punktu, sodīts ar brīvības atņemšanu uz 4 gadiem.

/V.R./ pēc Krimināllikuma 233.panta otrās daļas, piemērojot Krimināllikuma

49.[1] panta pirmās daļas 1.punktu, sodīts ar brīvības atņemšanu uz 6 mēnešiem.

/V.R./ pēc Krimināllikuma 274.panta pirmās daļas, piemērojot Krimināllikuma 49.[1] panta pirmās daļas 1.punktu, sodīts ar brīvības atņemšanu uz 6 mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu galīgais sods /V.R./ noteikts brīvības atņemšana uz 17 gadiem un policijas kontrole uz 3 gadiem.

Pārējā daļā pirmās instances tiesas spriedums atstāts negrozīts.

Par šo spriedumu apsūdzētais /V.R./ *iesniedzis kasācijas sūdzību*, kurā lūdz pilnībā atcelt Augstākās tiesas Krimināllietu tiesu palātas 2014.gada 13.marta spriedumu un lietu nosūtīt jaunai izskatīšanai.

Kasācijas sūdzības autors norāda, ka apelācijas instances tiesa pieļāva Kriminālprocesa likuma 574.panta 1., 2.punktā paredzēto Krimināllikuma pārkāpumu, Kriminālprocesa likuma 575.panta trešajā daļā, pirmās daļas 8.punktā paredzēto Kriminālprocesa likuma pārkāpumu.

Kasācijas sūdzības iesniedzējs norāda, ka apelācijas instances tiesā, atkārtoti izskatot lietu, viņš, /V.R./ pieteicis lūgumu saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 462.panta otro daļu izsniegt viņam jauno apsūdzību rakstveidā. Tiesa lūgumu noraidīja, atsaucoties uz to, ka apsūdzība minētajā daļā grozīta atbilstoši Kriminālprocesa likuma 462.panta pirmajai daļai un pārejas noteikumu 43.punktam.

Augstākās tiesas Senāts ar 2013.gada 21.jūnija lēmumu atcēla Augstākās tiesas Krimināllietu tiesu palātas 2012.gada 25.maija lēmumu, ar kuru atstāts negrozīts Latgales apgabaltiesas 2009.gada 9.decembra spriedums daļā par viņa, /V.R./, atzīšanu par vainīgu un sodīšanu pēc Krimināllikuma 118.panta 1., 3.punkta. Senāta lēmums pamatots ar Krimināllikuma 118.panta 3.punkta grozījumiem, kas ir spēkā no 2013.gada 1.aprīļa.

Senāts norādīja, ka nav pamata atzīt, ka viņš, /V.R./, 2008.gada 27.jūnijā ap plkst.18.00 izdarījis noziedzīgas darbības, kuru pārtraukšanā piedalījies /I.J./.

Apsūdzētā /V.R./ ieskatā, Senāts norādīja uz nepareizu noziedzīgā nodarījuma kvalifikāciju, noziedzīgā nodarījuma objektīvās un subjektīvās puses sastāvā ietilpstošo faktisko apstākļu neesamību.

Grozījumi Krimināllikuma 118.panta 1.punktā ir izdarīti tikai daļā par papildsoda (mantas konfiskācijas) piemērošanu vai nepiemērošanu. /V.R./ ieskatā, apelācijas instances tiesai nebija tiesību piemērot Kriminālprocesa likuma pārejas noteikumu 43.punktu, grozot apsūdzību pēc Krimināllikuma 118.panta 1.punkta.

/V.R./, atsaucoties uz Kriminālprocesa likuma 462.panta otro daļu, norāda, ka viņš vēlējies saņemt grozīto apsūdzību pēc Krimināllikuma 118.panta 1.punkta rakstveidā. Tā kā jaunā apsūdzība netika izsniegta, /V.R./ ieskatā, tika pieļauts Kriminālprocesa likuma 20.panta, $60.^2$ panta pirmās daļas 6., 7.punkta, Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.panta trešās daļas a) un b) apakšpunkta pārkāpums, jo tiesa liedza viņam īstenot aizstāvību likumā paredzētā veidā. Apsūdzētais /V.R./ norāda, ka ar tiesas atteikumu izsniegt jauno apsūdzību rakstveidā pārkāptas viņa tiesības uz aizstāvību.

Apsūdzētā ieskatā, apelācijas instances tiesa ignorēja Augstākās tiesas Senāta 2013.gada 21.jūnija lēmumu.

Apsūdzētais /V.R./ citē Kriminālprocesa likuma 19.panta pirmo daļu, 562.panta pirmo daļu, 569.panta trešo daļu, 584.panta pirmo daļu, 589.pantu, 591.panta pirmo daļu, 632.panta otro daļu, Krimināllikuma 1.panta otro daļu, likuma „Par tiesu varu" 23.panta pirmo daļu, kā arī atsaucas uz Augstākās tiesas Senāta 2012.gada 17.decembra lēmumu lietā Nr.SKK-167/2012.

Apsūdzētā ieskatā, Senāta lēmums uzliek apelācijas instances tiesai pienākumu izskatīt apelācijas sūdzību uz vispārējiem pamatiem tajā izklāstīto prasību apjomā. Atkārtoti izskatot lietu, apelācijas sūdzība pēc būtības izskatīta netika. /V.R./ ieskatā, nenopratinot apelācijas instances tiesā liecinieku /M.R./, tiesa pieļāva Kriminālprocesa likuma 575.panta pirmās daļas 8.punktā norādīto pārkāpumu un pārkāpa Kriminālprocesa likuma 560.panta otro daļu, 562.panta pirmo daļu, kas ir Kriminālprocesa likuma būtisks pārkāpums šā likuma 575.panta pirmās daļas izpratnē, kā arī Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.panta trešās daļas d) apakšpunkta pārkāpums.

Apsūdzētais /V.R./ citē Kriminālprocesa likuma 319.panta pirmo un otro daļu, 511.panta otro daļu, 512.panta pirmo daļu, 527.panta otrās daļas 1.punktu, 563., 565.pantu, 564.panta sesto un astoto daļu. Kasācijas sūdzības iesniedzēja ieskatā, apelācijas instances tiesas spriedums neatbilst norādīto Kriminālprocesa likuma normu prasībām.

Apelācijas instances tiesa viņam, /V.R./, mīkstināja sodu pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas, 274.panta pirmās daļas, 233.panta otrās daļas, piemērojot Krimināllikuma $49.^1$ panta pirmo daļu.

Krimināllikuma 175.panta trešajā daļā paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas sods ir 5 gadi, 233.panta otrajā daļā – 3 gadi, 274.panta pirmajā daļā –1 gads.

Apsūdzētais /V.R./ norāda, ka viņš uz lietas izskatīšanas brīdi apelācijas instances tiesā apcietinājumā bija pavadījis 5 gadus 8 mēnešus 3 dienas, tādēļ, viņa ieskatā, likumīgs un pamatots lēmums, konstatējot tiesību pārkāpumu uz lietas iztiesāšanu saprātīgā termiņā, būtu krimināprocesa izbeigšana apsūdzības daļā pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas, 274.panta pirmās daļas un 233.panta otrās daļas.

Kasācijas sūdzības iesniedzējs norāda, ka pirmās instances tiesa par divu noziedzīgu nodarījumu (pēc Krimināllikuma 118.panta 1. un 3.punkta) kopību noteica brīvības atņemšanas sodu uz 19 gadiem. /V.R./ ieskatā, apelācijas instances tiesai nebija tiesības noteikt sodu tajā apsūdzības daļā, kurā pirmās instances tiesa sodu nenoteica. Apelācijas instances tiesa pārkāpa savas kompetences robežas, kas ir Krimināprocesa likuma 575.panta trešajā daļā norādītais pārkāpums.

Turklāt, nosakot sodu pēc Krimināllikuma 117.panta 6.punkta un 116.panta, apelācijas instances tiesa nepamatoti atsaucās uz noziedzīgā nodarījuma smagumu, ar ko pārkāpa Krimināllikuma 46.panta otrās daļas noteikumus, kas ir Krimināprocesa likuma 574.panta 1.punktā norādītais pārkāpums.

Apelācijas instances tiesa, aprakstot noziedzīgā nodarījuma raksturu, nepamatoti aprakstā iekļāva apstākli, kuru pirmās instances tiesa izslēdza no apsūdzības.

Apsūdzētais /V.R./ citē Krimināprocesa likuma 455.panta trešo daļu, 562.panta ceturto daļu un norāda, ka apelācijas instances tiesa sprieduma motīvu daļā apgalvo, ka viņš, /V.R./, „nodarīja /V.S./ deviņus dūrienus krūšu kurvja, kakla, labā pleca un kreisās plaukstas apvidū."

Apsūdzētā ieskatā, aprakstot noziedzīgo nodarījumu, tiesa izmantoja no pirmās instances tiesas sprieduma izslēgtus apsūdzības apstākļus, kas ir Krimināprocesa likuma 574.panta 1.punktā noteiktā un Krimināprocesa likuma 575.panta trešajā daļā noteiktā pārkāpums.

Apsūdzētais /V.R./ atsaucas uz Krimināllikuma 116., 117., 118., 120., 121.pantu, Krimināprocesa likuma 589.pantu un šai sakarā izklāsta noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas apstākļus pret /I.J./ un /V.S./, kā arī savu versiju par konkrēto darbību juridisko kvalifikāciju.

Apsūdzētais nepiekrīt lietā konstatētajiem pierādījumiem, to vērtējumam tiesā, uzskatot, ka ir notiesāts nepamatoti.

Kasācijas sūdzības iesniedzēja ieskatā, apelācijas instances tiesa noteica pārlieki bargu sodu, neņemot vērā Krimināprocesa likuma 14.pantā noteikto un Krimināllikuma attiecīgajos pantos un to

daļās minētās sankcijas.

Turklāt /V.R./ uzskata, ka Krimināllikuma 49.[1] panta pirmās daļas noteikumus jāattiecina ne tikai uz pamatsoda, bet arī uz papildsoda noteikšanu, kā arī uz galīgā soda noteikšanu saskaņā ar Krimināllikuma 50.pantu.

Apsūdzētā ieskatā, arī pirmās instances tiesas noteiktās kaitējuma kompensācijas apmērs apsūdzības daļā pēc Krimināllikuma 118.panta būtu samazināms, jo apsūdzība tika grozīta uz Krimināllikuma 117.pantu.

Kriminālprocesa likuma 585.panta otrās daļas kārtībā viedokli lietā iesniedza Ģenerālprokuratūras Krimināltiesiskā departamenta Tiesās izskatāmo krimināllietu nodaļas prokurore I.Harjo.

Prokurore uzskata, ka apelācijas instances tiesas spriedums atbilst Kriminālprocesa likuma 511., 512., 564.panta prasībām, apelācijas instances tiesa nav pieļāvusi Krimināllikuma pārkāpumus un Kriminālprocesa likuma būtiskus pārkāpumus šā likuma 575.panta trešās daļas izpratnē, tādēļ Augstākās tiesas Krimināllietu tiesu palātas 2014.gada 13.marta spriedums atstājams negrozīts, bet apsūdzētā /V.R./ kasācijas sūdzība noraidāma.

/V.R./ savā kasācijas sūdzībā norādījis, ka apelācijas instances tiesa, pamatojot apsūdzības grozīšanu pēc Krimināllikuma 118.panta 1.punkta ar Kriminālprocesa likuma 462.panta pirmās daļas noteikumiem un noraidot lūgumu izsniegt jauno apsūdzību rakstveidā, liegusi vispusīgi sagatavoties jaunajai apsūdzībai un īstenot aizstāvību likumā paredzētajā kārtībā.

Prokurore norāda, ka apelācijas instances tiesa nav pārkāpusi /V.R./ tiesības uz aizstāvību. Pamatojot savu viedokli, prokurore izklāsta Augstākās tiesas Senāta 2013.gada 21.jūnija lēmumā izteiktās atziņas.

Prokurore citē Augstākās tiesas Senāta atziņu, ka „nav pamata atzīt, ka /V.R./ 2008.gada 27.jūnijā ap plkst. 18.00 būtu veicis noziedzīgās darbības, kuru pārtraukšanā, atbilstoši /V.R./ celtajai apsūdzībai pēc Krimināllikuma 118.panta 1.punkta, piedalījies /I.J./.”

Kriminālprocesa likuma 589.panta pirmajā daļā noteikts, ka likuma tulkojums, kas izteikts kasācijas instances tiesas lēmumā, ir obligāts tiesai, kas šo lietu izskata no jauna.

Viedokļa autore norāda, ka prokuroram un tiesai, atkārtoti izskatot lietu, bija jāievēro kasācijas instances tiesas atziņas un jāgroza apsūdzība atbilstoši Augstākās tiesas Senāta 2013.gada 21.jūnija lēmumā konstatētajam.

Šajā krimināprocesā, prokurores ieskatā, atzīstams formāls Kriminālprocesa likuma 462.panta otrās daļas pārkāpums, taču tas nav uzskatāms par būtisku pārkāpumu Kriminālprocesa likuma 575.panta trešās daļas izpratnē, kas noveda pie nelikumīga apelācijas instances tiesas nolēmuma.

Šādu atziņu prokurore pamato ar to, ka jau no 2013.gada 21.jūnija kasācijas instances tiesas lēmuma skaidri un nepārprotami secināms, ka /V.R./ darbībās nav noziedzīgā nodarījuma sastāva apsūdzībā pēc Krimināllikuma 118.panta 1.punkta. Prokurore secina, ka apsūdzētais savlaicīgi tika informēts (iepazīstoties ar lēmuma saturu) par apsūdzības izmaiņām vēl pirms tiesas sēdes Augstākās tiesas Krimināllietu tiesu palātā, turklāt apjomīgākā apsūdzības grozīšana bija saistīta ar 2012.gada 13.decembra likuma „Grozījumi Krimināllikumā" piemērošanu. Apsūdzība grozīta saskaņā ar Kriminālprocesa likuma pārejas noteikumu 43.punktu.

Viedokļa iesniedzēja nepiekrīt /V.R./ apgalvojumam par to, ka viņa apelācijas sūdzība netika izskatīta pilnā apjomā, proti, netika izsaukti liecinieki /M.V./ un /M.R./.

Pamatojot savu atziņu, prokurore norāda, ka ar kasācijas instances tiesas lēmumu secināts, ka /V.R./ tiesiski un pamatoti atzīts par vainīgu /V.S./ tīšā prettiesiskā nonāvēšanā, saistītā ar laupīšanu, /I.J./ tīšā prettiesiskā nonāvēšanā un svešas mantas bojāšanas un iznīcināšanas mēģinājumā, kas izdarīts ar dedzināšanu un citādā vispārbīstamā veidā.

Šajā daļā apelācijas instances tiesas 2012.gada 25.maija lēmums saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 588.panta piekto daļu bija stājies spēkā, tādēļ Krimināllietu tiesu palātas 2014.gada 13.marta tiesas sēdē nebija tiesiska pamata to pārskatīt.

Prokurore atzīst par neatbilstošu lietas materiāliem /V.R./ apgalvojumu, ka apelācijas instances tiesa noziedzīgā nodarījuma aprakstā ir iekļāvusi apstākli, kuru pirmās instances tiesa izslēgusi no apsūdzības. Prokurore norāda, ka ar Latgales apgabaltiesas 2009.gada 9.decembra spriedumu konstatēts, ka /V.R./ virtuvē paņēma nazi un deviņas reizes iedūra /V.S./ krūšu kurvja, kakla, labā pleca un kreisās plaukstas apvidū. Savukārt Augstākās tiesas Krimināllietu tiesu palātas 2014.gada 13.marta spriedumā ir konstatēti identiski noziedzīgā nodarījuma apstākļi.

Tādējādi /V.R./ kasācijas sūdzībā norādītie Kriminālprocesa likuma 574.panta 1.punktā un 575.panta trešajā daļā minētie pārkāpumi nav konstatēti.

Prokurores ieskatā, pārējie apsūdzētā /V.R./ kasācijas sūdzībā norādītie argumenti attiecas uz /I.J./ un /V.S./ tīšas prettiesiskas nonāvēšanas apstākļu pierādījumu vērtējumu, kas saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 588.panta piektās daļas un 589.panta pirmās daļas jēgu nevarēja būt par izskatīšanas priekšmetu apelācijas instances tiesas 2014.gada 13.marta tiesas sēdē.

Prokurore norāda, ka tiesas izmeklēšana apelācijas instances tiesā veikta Kriminālprocesa likuma

562.panta pirmajā daļā norādītajā apjomā un ietvaros.

Augstākā tiesa atzīst, ka Augstākās tiesas Krimināllietu tiesu palātas 2014.gada 13.marta spriedums atstājams negrozīts, bet apsūdzētā /V.R./ kasācijas sūdzība noraidāma.

Kriminālprocesa likuma 549.pants noteic, ka pārsūdzēšana apelācijas kārtībā ir rakstveida apelācijas protesta vai sūdzības iesniegšana par spēkā nestājušos pirmās instances tiesas nolēmumu nolūkā panākt tā atcelšanu pilnībā vai kādā tā daļā kā faktisku, tā juridisku iemeslu dēļ.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 588.panta piektajai daļai kasācijas instances tiesas lēmums nav pārsūdzams. Šis lēmums stājas spēkā tā pasludināšanas brīdī.

Kasācijas instances tiesa atzīst, ka no apsūdzētā /V.R./ kasācijas sūdzībā izklāstītajiem motīviem izskatāmi tikai šādi kasācijas instances tiesas kompetencē esošie jautājumi:

1) vai, atkārtoti izskatot lietu, ir ievērotas Augstākās tiesas Senāta 2013.gada 21.jūnija lēmumā norādītās atziņas par apsūdzētā /V.R./ darbību kvalifikāciju sakarā ar /V.S./ un /I.J./ slepkavību un vai par šiem noziegumiem noteikts Krimināllikuma prasībām atbilstošs sods;

2) vai ir ievērotas Augstākās tiesas Senāta 2013.gada 21.jūnija lēmumā izteiktās atziņas par 2012.gada 13.decembra likuma „Grozījumi Krimināllikumā" un tā pārejas noteikumu piemērošanu šajā lietā;

3) vai, atkārtoti izskatot lietu atceltajā daļā, apelācijas instances tiesa nav pieļāvusi Kriminālprocesa likuma 574., 575.pantā norādītos Krimināllikuma pārkāpumus un Kriminālprocesa likuma būtiskus pārkāpumus.

Kasācijas instances tiesa konstatē, ka pārējā daļā apsūdzētā /V.R./ kasācijas sūdzībā izteiktās prasības nav izskatāmas, jo otrreizēju kasācijas sūdzību par apelācijas instances tiesas nolēmumu var iesniegt tad, ja apelācijas instances tiesa pieļāvusi jaunas nepareizības vai atkārtojusi tās nepareizības, kas bija par pamatu pirmās apelācijas instances tiesas nolēmuma atcelšanai.

Šāda atziņa izteikta arī Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 6.decembra lēmumā lietā Nr.SKK-694/2007.

Kasācijas instances tiesa konstatē, ka ar Augstākās tiesas Senāta 2013.gada 21.jūnija lēmumu apelācijas instances tiesas lēmums ir atcelts daļā. No Augstākās tiesas Senāta lēmuma nepārprotami

secināms, ka pamatā apelācijas instances tiesas lēmums ir atcelts sakarā ar 2012.gada 13.decembra likuma „Grozījumi Krimināllikumā" un tā pārejas noteikumu piemērošanas nepieciešamību. Pārējā tā daļā (izņemot par apsūdzību pēc Krimināllikuma 185.panta pirmās daļas, kur kriminālprocess izbeigts, un pēc Krimināllikuma 118.panta 1., 3.punkta) lēmums atstāts negrozīts.

Augstākās tiesas Senāts 2013.gada 21.jūlija lēmumā šajā lietā atzina, ka apsūdzētais /V.R./ tiesiski un pamatoti atzīts par vainīgu /V.S./ tīšā prettiesiskā nonāvēšanā, saistītā ar laupīšanu, /I.J./ tīšā prettiesiskā nonāvēšanā un svešas mantas bojāšanas un iznīcināšanas mēģinājumā, kas izdarīts ar dedzināšanu un citādā vispārbīstamā veidā.

Vienlaikus Senāts atzina, ka apsūdzētā /V.R./ noziedzīgās darbības pret /I.J./ nepamatoti kvalificētas pēc Krimināllikuma 118.panta 1.punkta kā tādas personas slepkavība, kura piedalījās noziedzīgā nodarījuma pārtraukšanā, jo nav pamata atzīt, ka /V.R./ 2008.gada 27.jūnijā ap plkst. 18.00 būtu veicis noziedzīgas darbības, kuru pārtraukšanā, atbilstoši /V.R./ celtajai apsūdzībai pēc Krimināllikuma 118.panta 1.punkta, piedalījies /I.J./.

Turklāt kasācijas instances tiesa lēmumā norādīja, ka 2013.gada 1.aprīlī stājies spēkā 2012.gada 13.decembra likums „Grozījumi Krimināllikumā", ar kuru no Krimināllikuma 118.panta izslēgts 3.punkts – slepkavību izdarījusi persona, kura jau agrāk izdarījusi slepkavību, izņemot slepkavību, kas izdarīta stipra psihiska uzbudinājuma stāvoklī, un slepkavību, pārkāpjot nepieciešamās aizstāvēšanās robežas vai personas aizturēšanas nosacījumus.

Senāts norādīja, ka, ievērojot minētos likuma grozījumus, atzīstams, ka, kvalificējot apsūdzētā /V.R./ darbības pēc Krimināllikuma 118.panta 3.punkta un nosakot apsūdzētajam sodu, pieļauts Kriminālprocesa likuma 574.panta 1.punktā un 2.punktā norādītais pārkāpums – Krimināllikuma Vispārīgās daļas panta un Krimināllikuma panta daļas, punkta nepareiza piemērošana, kvalificējot noziedzīgo nodarījumu.

Kasācijas instances tiesa norāda, ka, izskatot lietu kasācijas kārtībā, Augstākās tiesas Senāts 2013.gada 21.jūnija lēmumā atzina par pamatotu /V.R./ vainīguma konstatēšanu /I.J./ tīšā prettiesiskā nonāvēšanā.

Augstākā tiesa norāda, ka tīša prettiesiska nonāvēšana saskaņā ar likumu ir kvalificējama kā Krimināllikuma 116.pantā paredzētais noziedzīgais nodarījums.

Apelācijas instances tiesa iepriekš bija kvalificējusi /I.J./ tīšu prettiesisku nonāvēšanu pēc Krimināllikuma 118.panta 1.punkta, jo, apelācijas instances tiesas ieskatā, lietā bija konstatēta kvalificējoša pazīme – tādas personas slepkavība, kura piedalījās noziedzīga nodarījuma pārtraukšanā. Turklāt lietas iztiesāšanas laikā nebija grozīts Krimināllikuma 118.pants (nebija izslēgts tā 3.punkts).

Augstākās tiesas Senāts ar 2013.gada 21.jūnija lēmumu šo kvalificējošo pazīmi atzina par nepamatotu, savukārt pārējā apsūdzības daļā /V.R./ inkriminētās darbības neapšaubīja un uzskatīja apelācijas instances tiesas secinājumus par tiesiskiem un pamatotiem.

Ievērojot to, ka kasācijas instances tiesa lietu pēc būtības neizskata un sodu ietekmējošos apstākļus no jauna nevērtē, lieta šajā daļā tika nodota jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesā šā noziedzīgā nodarījuma pareizai juridiskai kvalificēšanai un soda noteikšanai apsūdzētajam /V.R./.

Tādējādi konkrētā lietā nav pamats atzīt, ka kasācijas instances tiesa nosūtīja lietu apelācijas instances tiesā jaunai izskatīšanai pēc būtības.

Augstākā tiesa konstatē, ka ar Augstākās tiesas Krimināllietu tiesu palātas 2014.gada 13.marta spriedumu /V.R./ darbības par šo noziedzīgo nodarījumu kvalificētas pareizi. Arī sods par šo noziedzīgo nodarījumu /V.R./ ir noteikts tiesisks un pamatots.

Kasācijas instances tiesa atzīst, ka apelācijas instances tiesā nav pieļauts Krimināllikuma pārkāpums, kvalificējot apsūdzētajam /V.R./ inkriminētās darbības /V.S./ slepkavībā un nosakot par šo noziedzīgo nodarījumu sodu.

Tādējādi Augstākā tiesa konstatē, ka, atkārtoti izskatot lietu apelācijas kārtībā, Krimināllietu tiesu palāta ir ievērojusi Augstākās tiesas Senāta 2013.gada 21.jūnija lēmumā izteiktās atziņas par /V.R./ darbību kvalifikāciju (par /I.J./ slepkavību un /V.S./ slepkavību pastiprinošos apstākļos). Noteiktais sods par šiem noziedzīgajiem nodarījumiem atbilst Krimināllikuma prasībām.

2013.gada 21.jūnija lēmumā Augstākās tiesas Senāts atzina, ka apelācijas instances tiesas lēmums atceļams arī daļā, ar kuru atstāts negrozīts pirmās instances tiesas spriedums par apsūdzētā /V.R./ noziedzīgo nodarījumu kvalifikāciju un sodu pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas, sodu pēc Krimināllikuma 15.panta ceturtās daļas un 185.panta otrās daļas, sodu pēc Krimināllikuma 233.panta otrās daļas, sodu pēc Krimināllikuma 274.panta pirmās daļas un galīgo sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu.

Atceltajās daļās lieta tika nosūtīta jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesā.

Tāpat Senāts atzina, ka pirmās instances tiesa nepamatoti kvalificējusi /V.R./ darbības atsevišķi pēc Krimināllikuma 185.panta pirmās daļas, 15.panta ceturtās daļas un 185.panta otrās daļas. Saskaņā ar tām Krimināllikuma normām, kuras bija spēkā minēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas brīdī, gadījumos, ja izdarīti vairāki noziedzīgi nodarījumi, kas saistīti ar svešas mantas tīšu bojāšanu vai iznīcināšanu, atsevišķa katra noziedzīga nodarījuma kvalifikācija atkarībā no tā, vai tie bijuši pabeigti vai nepabeigti noziedzīgi nodarījumi, nav nepieciešama, bet visi noziedzīgie nodarījumi jākvalificē pēc tās Krimināllikuma 185.panta daļas, kas paredz atbildību par smagāko noziedzīgo nodarījumu – šajā

gadījumā pēc Krimināllikuma 15.panta ceturtās daļas un 185.panta otrās daļas.

Apelācijas instances tiesa bija kvalificējusi apsūdzētā /V.R./ darbības pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas, kā vienu no minētā noziedzīgā nodarījuma kvalificējošām pazīmēm norādot to, ka zādzību /V.R./ izdarījis atkārtoti. Kvalificējošā pazīme – atkārtotība, inkriminēta sakarā ar to, ka apsūdzētais vienlaikus atzīts par vainīgu vairāku noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā izskatāmajā lietā.

2013.gada 1.aprīlī stājās spēkā 2012.gada 13.decembra likums „Grozījumi Krimināllikumā", ar kuru no Krimināllikuma Vispārīgās daļas izslēgts 25.pants „Noziedzīgu nodarījumu atkārtotība", savukārt no Krimināllikuma 175.panta izslēgta kvalificējošā pazīme – noziedzīgais nodarījums izdarīts atkārtoti.

Kasācijas instances tiesa norādīja, ka apsūdzētais /V.R./ sodāms par katru zādzību saskaņā ar tām Krimināllikuma normām, kuras bija spēkā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laikā, bez kvalificējošās pazīmes – atkārtotība.

Turklāt ar 2012.gada 13.decembra likumu „Grozījumi Krimināllikumā" grozīta arī Krimināllikuma 185.panta otrās daļas, 233.panta otrās daļas, un 274.panta pirmās daļas sankcija.

Likuma „Grozījumi Krimināllikumā" pārejas noteikumu 6.punkts noteic, ka gadījumā, ja par attiecīgo noziedzīgo nodarījumu Krimināllikumā pēc šā likuma spēkā stāšanās dienas paredzēta zemāka brīvības atņemšanas soda minimālā robeža, tiesa to ņem vērā, nosakot brīvības atņemšanas sodu.

Ievērojot minētos likuma grozījumus, Senāts uzskatīja, ka, nosakot apsūdzētajam /V.R./ sodu pēc Krimināllikuma 15.panta ceturtās daļas un 185.panta otrās daļas, Krimināllikuma 233.panta otrās daļas un Krimināllikuma 274.panta pirmās daļas, pieļauts Kriminālprocesa likuma 574.panta 1.punktā norādītais pārkāpums.

Kasācijas instances tiesa konstatē, ka Krimināllietu tiesu palāta, iztiesājot lietu atkārtoti, 2012.gada 13.decembra likumu „Grozījumi Krimināllikumā" un tā pārejas noteikumus piemērojusi pareizi – atbilstoši likumā un pārejas noteikumos izteiktajām prasībām un judikatūras atziņām. Augstākā tiesa nekonstatē šajā daļā Krimināllikuma pārkāpumus Kriminālprocesa likuma 574.panta izpratnē.

Kasācijas instances tiesa atzīst par nepamatotu apsūdzētā /V.R./ norādi kasācijas sūdzībā, ka apelācijas instances tiesai bija jāpieņem lēmums par kriminālprocesa izbeigšanu pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas, 274.panta pirmās daļas un 233.panta otrās daļas sakarā ar neiespējamību procesu pabeigt saprātīgā termiņā.

Apsūdzētais /V.R./ šajā lietā atzīts par vainīgu un sodīts ne tikai par minēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu, bet arī par divu personu tīšu prettiesisku nonāvēšanu, turklāt vienas personas

slepkavība izdarīta pastiprinošos apstākļos. /V.R./ atzīts par vainīgu un sodīts arī pēc Krimināllikuma 15.panta ceturtās daļas un 185.panta otrās daļas.

Augstākās tiesas Krimināllietu tiesu palāta 2014.gada 13.marta spriedumā konstatēja: „Kriminālprocess apelācijas instances tiesā kopsummā ilgst gandrīz 3 gadus. Šis laika periods atzīstams par nesamērīgi ilgstošu. Īpaši ievērojot apstākli, ka apsūdzētais /V.R./ šajā kriminālprocesā atrodas apcietinājumā no 2008.gada 10.jūlija, tādējādi apsūdzētajam ilgstošā laikā tiek piemēroti vairāk ierobežojoši sodu izciešanas apstākļi nekā notiesātajām personām. Apelācijas instances tiesa, ievērojot minētos apstākļus un konkrētās lietas sarežģītību, lietas apjomu, procesā iesaistīto personu attieksmi pret procesuālo pienākumu pildīšanu, atzīst, ka apsūdzētajam /V.R./, nosakot sodu, ir piemērojami Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punkta nosacījumi, un sods ir samazināms."

Kasācijas instances tiesai nav pamata uzskatīt, ka apelācijas instances tiesa, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu, pieļāvusi Krimināllikuma pārkāpumu vai Kriminālprocesa likuma būtisku pārkāpumu šā likuma 574., 575.panta izpratnē.

Tas apstāklis, ka apsūdzētais /V.R./ uzskata, ka viņam būtu piemērojama labvēlīgāka likuma norma, nenorāda uz likuma pārkāpumu apelācijas instances tiesā.

Apsūdzētā /V.R./ kasācijas sūdzībā izteiktās domas par, viņaprāt, viņam nosakāmo sodu nav izskatīšanas priekšmets kasācijas instances tiesā.

Augstākā tiesa atzīst, ka apelācijas instances tiesa, pretēji kasācijas sūdzībā norādītajam, nav pārkāpusi apsūdzētā /V.R./ tiesības uz aizstāvību un nav paplašinājusi apsūdzības apjomu.

Kasācijas instances tiesa pilnībā pievienojas prokurores I.Harjo viedoklim, ka par neatbilstošu lietas materiāliem atzīstams /V.R./ apgalvojums par to, ka apelācijas instances tiesa noziedzīgā nodarījuma aprakstā (/V.S./ slepkavība) ir iekļāvusi apstākli, kuru pirmās instances tiesa izslēdza no apsūdzības.

Ar Latgales apgabaltiesas 2009.gada 9.decembra spriedumu konstatēts, ka: „[..] /V.R./ virtuvē paņēma nazi un deviņas reizes iedūra /V.S./ krūšu kurvja, kakla, labā pleca un kreisās plaukstas apvidū [..]" (sprieduma 1.lapa).

Identiski noziedzīgā nodarījuma apstākļi ir konstatēti arī Augstākās tiesas Krimināllietu tiesu palātas 2014.gada 13.marta spriedumā (sprieduma 9.lapa).

Tādējādi apelācijas instances tiesa, izskatot lietu, nav pieļāvusi /V.R./ kasācijas sūdzībā norādītos Kriminālprocesa likuma 574.panta 1.punktā un 575.panta trešajā daļā nosauktos pārkāpumus.

Augstākā tiesa atzīst, ka Krimināllietu tiesu palāta, izskatot lietu atkārtoti, nav pieļāvusi Kriminālprocesa likuma 20.panta, $60.^2$ panta pirmās daļas 6., 7.punkta, Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.panta trešās daļas pārkāpumu.

Ģenerālprokuratūras Krimināltiesiskā departamenta Tiesās izskatāmo krimināllietu nodaļas prokurore I.Harjo kasācijas instances tiesā iesniegtajā viedoklī norāda, ka šajā kriminālprocesā ir pieļauts formāls Kriminālprocesa likuma 462.panta otrās daļas pārkāpums, taču tas nav uzskatāms par būtisku pārkāpumu Kriminālprocesa likuma 575.panta trešās daļas izpratnē, kas pats par sevi izsauc apelācijas instances tiesas nolēmuma atcelšanu. Pamatojot šādu atziņu, prokurore norāda, ka jau no 2013.gada 21.jūnija kasācijas instances tiesas lēmuma ir nepārprotami secināms, ka /V.R./ darbībās nav noziedzīga nodarījuma sastāva apsūdzībā pēc Krimināllikuma 118.panta 1.punkta. Apsūdzētais savlaicīgi tika informēts (iepazīstoties ar lēmuma saturu) par apsūdzības izmaiņām vēl pirms tiesas sēdes Augstākās tiesas Krimināllietu tiesu palātā, turklāt apjomīgākā apsūdzības grozīšana bija saistīta ar 2012.gada 13.decembra likuma „Grozījumi Krimināllikumā" izmaiņām, kuras tika veiktas saskaņā ar Kriminālprocesa likuma pārejas noteikumu 43.punktu.

Kā jau norādīts iepriekš, Augstākās tiesas Senāts Augstākās tiesas Krimināllietu tiesu palātas 2012.gada 25.maija lēmumu atcēla tikai sakarā ar minētajiem grozījumiem Krimināllikumā un /V.R./ inkriminētās 2008.gada 27.jūnijā izdarītās slepkavības juridisko kvalifikāciju.

Kasācijas instances tiesa atzīst, ka Augstākās tiesas Senāta 2013.gada 21.jūnija lēmumā precīzi izklāstīts /V.R./ izdarītā un par pierādītu atzītā noziedzīgā nodarījuma apraksts /I.J./ slepkavībā, kā to konstatējusi Latgales apgabaltiesa ar 2009.gada 9.decembra spriedumu un Augstākās tiesas Krimināllietu tiesu palāta ar 2012.gada 25.maija lēmumu. Senāta lēmumā precīzi norādīti tie apstākļi, kuri no šī noziedzīgā nodarījuma apraksta ir izslēdzami. Tādējādi atzīstams, ka /V.R./ par izmaiņām apsūdzībā bija informēts vēl pirms Krimināllietu tiesu palātas tiesas sēdes.

Augstākās tiesas Senāta 2013.gada 21.jūnija lēmumā izteikta šāda atziņa.

„Pirmās instances tiesa, kuras spriedumu apelācijas instances tiesa atstājusi negrozītu, norādījusi, ka noziedzīgais nodarījums, kura pārtraukšanā piedalījies /I.J./, izpaudies tādējādi, ka 2008.gada 27.jūnijā ap plkst.18.00 /V.R./ nolūkā iegūt svešu mantu uzlauzis būvniecības vagoniņa, kas atradās būvlaukumā Krāslavas rajona Kaplavas pagasta Veckaplavas ciemā, durvju slēdzeni. Pirmstiesas kriminālprocesā /V.R./ bija celta apsūdzībā pēc Krimināllikuma 185.panta pirmās daļas, 15.panta ceturtās daļas un 175.panta trešās daļas par to, ka viņš 2008.gada 27.jūnijā ap plkst.18.00 zādzības nolūkā tīši salauza būvniecības vagoniņa, kas atradās būvlaukumā Krāslavas rajona Kaplavas pagasta Veckaplavas ciemā, slēdzeni, taču ar pirmās instances tiesas spriedumu minētie noziedzīgie nodarījumi no /V.R./ apsūdzības izslēgti, atsaucoties uz to, ka apsūdzībā nav norādīts, kādas konkrēti mantas apsūdzētais mēģinājis nolaupīt no būvniecības vagoniņa, proti, nav norādīts noziedzīgā nodarījuma priekšmets, kā arī nav

norādīts, kāds materiāla rakstura kaitējums un kādā vērtībā ar mantas bojāšanu radīts mantas īpašniekam. Šādi pirmās instances tiesas argumenti ļauj secināt, ka tiesa minētajās /V.R./ darbībās nav konstatējusi noziedzīga nodarījuma sastāvu. Tādējādi nav pamata atzīt, ka /V.R./ 2008.gada 27.jūnijā ap plkst. 18.00 būtu veicis noziedzīgās darbības, kuru pārtraukšanā, atbilstoši /V.R./ celtajai apsūdzībai pēc Krimināllikuma 118.panta 1.punkta, piedalījies /I.J./."

Kasācijas instances tiesa konstatē, ka, lai arī prokurore apelācijas instances tiesā grozīja /V.R./ apsūdzību pēc Krimināllikuma 118.panta 1., 3.punkta uz vieglāku, apsūdzības grozīšana bija saistīta gan ar nepieciešamību piemērot 2012.gada 13.decembra likumu „Grozījumi Krimināllikumā" un tā pārejas noteikumus, gan arī ar Augstākās tiesas Senāta 2013.gada 21.jūnija lēmumā izteikto norādi par /V.R./ darbību – /I.J./ slepkavības – kvalifikāciju.

Augstākā tiesa atzīst, ka /V.R./ savlaicīgi, ievērojot saprātīgus termiņus, tika informēts par Augstākās tiesas Senāta 2013.gada 21.jūnija lēmumā konstatēto – tādējādi arī par apsūdzības saturu /I.J./ slepkavībā.

Kasācijas instances tiesa konstatē, ka apsūdzētais /V.R./ kasācijas sūdzībā nav norādījis, kādā veidā apelācijas instances tiesas pieļautais Kriminālprocesa likuma pārkāpums ierobežoja viņa tiesības zināt, par ko viņš ir apsūdzēts (/I.J./ slepkavībā) un īstenot savu aizstāvību. Turklāt no tiesas sēdes protokola redzams, ka /V.R./ nav lūdzis laiku sagatavoties aizstāvībai sakarā ar apsūdzības grozīšanu. Uz tiesas jautājumu /V.R./ atbildēja, ka grozītajā apsūdzībā sevi par vainīgu neatzīst, Augstākās tiesas Senāta lēmuma saturs ir zināms, papildus liecināt nevēlējās.

Tādējādi /V.R./ atsauces kasācijas sūdzībā uz Kriminālprocesa likuma 20.pantu, $60.^2$ panta pirmās daļas 6., 7.punktu, Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.panta trešās daļas a) un b) apakšpunktiem ir atzīstamas par formālām, bez pamatojuma.

Turklāt jebkurš Kriminālprocesa likuma pārkāpums, ja vien šis pārkāpums nav būtisks un atbilstošs tādam pārkāpumam, kas norādīts Kriminālprocesa likuma 575.pantā, nedod pamatu tiesas nolēmuma atcelšanai. Šāda atziņa izteikta Augstākās tiesas Senāta 2009.gada 11.februāra lēmumā lietā Nr.SKK-78/2009, 2013.gada 1.marta lēmumā lietā Nr.SKK-145/2013.

Kasācijas instances tiesa atzīst, ka Kriminālprocesa likuma 462.panta otrās daļas pārkāpums konkrētā lietā nav atzīstams par Kriminālprocesa likuma būtisku pārkāpumu šā likuma 575.panta trešās daļas izpratnē. Minētais pārkāpums šajā lietā nenoveda pie nelikumīga nolēmuma, jo neaizskāra apsūdzētā /V.R./ likumīgās tiesības uz taisnīgu tiesu un aizstāvību Kriminālprocesa likuma un Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.panta izpratnē.

Kasācijas instances tiesa atzīst, ka Augstākās tiesas Krimināllietu tiesu palāta, atkārtoti izskatot

lietu, pilnībā ievērojusi Krimināprocesa likuma 562.pantā noteikto. Tiesas spriedums atbilst Krimināprocesa likuma 511., 512., 564.panta prasībām.

Augstākā tiesa atzīst, ka Augstākās tiesas Krimināllietu tiesu palāta, izskatot lietu, nav pieļāvusi Krimināllikuma pārkāpumu un Krimināprocesa likuma būtisku pārkāpumu šā likuma 574., 575.panta izpratnē, tādēļ sprieduma atcelšanai vai grozīšanai nav tiesiska pamata.

Pamatojoties uz Krimināprocesa likuma 585., 587.pantu, Augstākā tiesa

n o l ē m a

Augstākās tiesas Krimināllietu tiesu palātas 2014.gada 13.marta spriedumu atstāt negrozītu, bet apsūdzētā /V.R./ kasācijas sūdzību noraidīt.

Lēmums nav pārsūdzams.

Tiesnesis A.Freibergs

Tiesnese A.Nusberga

Tiesnesis P.Opincāns